

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa P.(...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Zakładom Przemysłu Odzieżowego O.(...) Sp. z o.o. w W.

o wydanie i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 czerwca 2008 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 12 marca 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 12 marca 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację strony powodowej P.(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 grudnia 2007 r. W uzasadnieniu podał, że apelacja, złożona w imieniu strony przez profesjonalnego pełnomocnika, nie została należycie opłacona opłatą podstawową, należną na podstawie art. 14 i 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.; dalej: „u.k.s.c.”).

W zażaleniu pełnomocnik powoda podniósł zarzut naruszenia art. 14 u.k.s.c. i art. 100 ust. 2 u.k.s.c. w zw. z art. 130² § 3 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie oraz uchybienie treści art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego wadliwą wykładnię. W

uzasadnieniu żalący wywodził, że pozew został złożony w sprawie w dniu 19 grudnia 2005 r. czyli przed wejściem w życie u.k.s.c., tak więc u.k.s.c. ma zastosowanie po raz pierwszy w sprawie właśnie co do apelacji. Zdaniem pełnomocnika konieczność uiszczenia opłaty podstawowej przez stronę zwolnioną z kosztów obowiązywała od 2 marca 2006 r. do 10 marca 2007 r. W chwili więc składania apelacji w niniejszej sprawie obowiązek ten już nie istniał.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Sporna kwestia dotyczy stosowania uchylonego art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.; dalej - u.k.s.c.) w sytuacji, w której postępowanie zostało wszczęte jeszcze przed jej wejściem w życie. Zgodnie z art. 149 ust. 1 u.k.s.c., w sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych. Zgodnie się przyjmuje w orzecznictwie, że czynność wniesienia apelacji jest podejmowana już po zakończeniu postępowania w pierwszej instancji (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZP 124/06, OSNC 2007, z. 6, poz. 91, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2006 r., III CZP 86/06, OSNC 2007, z. 7-8, poz. 107). Tym samym, do tego środka odwoławczego znajduje zastosowanie aktualnie obowiązująca nowa ustawa. Należy mieć na uwadze, że art. 14 ust. 2 u.k.s.c. został uchylony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123), która weszła w życie z dniem 10 marca 2007 r. Ma rację Sąd Apelacyjny, że art. 2 ustawy zmieniającej stanowi, że do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. Jednakże, na co trafnie zwrócił uwagę skarżący, chodzić tu musi o stosowanie tego przepisu w wypadku, gdy w ogóle u.k.s.c. wcześniej znalazła w danym postępowaniu zastosowanie. Tylko wówczas mamy do czynienia z „przepisami dotychczasowymi” w rozumieniu tego przepisu.

W niniejszej sprawie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym znajdowały natomiast zastosowanie przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.). Tym samym nie może być mowy o stosowaniu przepisów u.k.s.c., która w ogóle na etapie wcześniejszym nie mogła znaleźć zastosowania. Pamiętać przy tym trzeba, co podkreśla się w doktrynie, że celem uchylenia art. 14 ust. 2 (i zmiany treści art. 100 ust. 2) było przywrócenie stanu prawnego, w którym całkowite zwolnienie przez sąd od

kosztów sądowych albo od opłat sądowych nie wiąże się z koniecznością uiszczenia przez stronę jakichkolwiek opłat. Skoro art. 14 ust. 2 u.k.s.c. przewidywał pobranie opłaty podstawowej od pism wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych, to jego uchylenie oznacza, że w przypadku całkowitego zwolnienia od kosztów sądowych lub od opłat sądowych nie pobiera się opłaty podstawowej.

Rozwiązanie takie jest więc nie tylko zgodne z wykładnią gramatyczną i celowościową, ale także i systemową. Przypomnieć należy, uznawaną powszechnie, ogólną regułę rozwiązywania konfliktów intertemporalnych w zakresie norm procesowych przy udziale zasady aktualności. Zapatrywanie to jest podzielane nie tylko przez procesualistykę cywilną, lecz ma walor ogólnosystemowy w zakresie prawa procesowego. W razie więc wątpliwości przy konflikcie przepisów dwóch ustaw prymat należy przyznać ustawie nowej.

Mając na względzie przytoczone wyżej motywy, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ i 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.